

PRIMORSKI DNEVNIK

Potnina plačana v gotovini
Cena 60 lir
Leto XXIV. Št. 189 (7082)
TRST, torek, 20. avgusta 1968

V BORBI PROTI AMERIŠKIM NAPADALCEM

Od nedelje močnejši boji v vsem Južnem Vietnamu

Bitke v bližini Sajgona pa tudi v raznih drugih krajih Južnega Vietnama

SAJGON, 19. — Dnešne dopoldne so se bili hudi boji okrog Sajgona. In sicer na severni, na zahodu in na jugu mesta, torej v vseh tistih področjih, kjer so večerjale FNO sile. Vse večerjale FNO sile so bile v bližini Sajgona, na nekaj dveh kilometrov od mesta, to pomeni, da so padle na nekaj kilometrov od prestolnice. Tudi na drugih krajih je bilo topništvo FNO zelo aktivno.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

prostoletno, podvržen strogu zasilovanju. Arguedas je obtožil tudi Gabriela Garcia in Maria Gonzalesa, da sta bila agenta CIA v Boliviji. Gonzales je bil eden izmed tistih, ki so zasliševali francoskega pisatelja Regisa Debraya, obsojenega na 30 let zapora za subverzijo in podpiranje gverilcev, ki jih je vodil Guevara.

Ko so ga vprašali, kako je z Guevarovim dnevnikom, je Arguedas rekel, da mu je kopije tega dokumenta izročil direktor ameriške varnostne agencije za mednarodni razvoj v Boliviji Hugo Murray.

Bolivijski predsednik Rene Barrientos je medtem izjavil, da je zanj Arguedas »mrtve«. Dodal je, da bo bivšega ministra sodilo vojaško sodišče zaradi izdaje.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Manescu v Alžiru

ALŽIR, 19. — Corneliu Manescu, romunski zunanji minister, in predsednik 22. zasedanja OZN je danes jutraj prispel v Alžir na uradni obisk za tri dni. Na letališču ga je sprejel alžirski zunanji minister Buteflika in drugi visoki funkcionarji ter številni veleposlaniki, ki so akreditirani pri alžirski vladi.

Podrobnosti o Manescujevi misli je se niso objavili. V Bukarešti jo razlagajo kot željo, da bi se odnošaji z Alžirjo, med obema deželama razširili. Takoj po obisku v Alžiru odpotuje Manescu v Teheran, kjer ostane teden dni. Z Iranom ima Romunija doslej največje dogovore o sodelovanju v industrijski in železniški dejavnosti.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

PO PONESREČENEM POSKUSU ATENTATA NA PAPADOPULOSA

V Grčiji so aretirali skupino višjih častnikov

Papandreu trdi, da je odporniško gibanje prešlo v novo razdobje

ATENE, 19. — Aretirali so nekateri višji grški častniki v zvezi z neuspešnim atentatom na predsednika vlade Papadopoulosa. Med aretiranimi so: bivši načelnik poveljstva letalstva Antonakos, polk. letalskega Diakomakos, bivši poveljnik mornarice v egojskem morju Rozakis, kapitan bojne ladje Konofaos, ki je bil operativni oficir pri kralju Konstantinu ter kapitan korvete Kapinis. Vsi ti častniki so bili že odstranjeni iz armade po neuspešnem poskusu državnega udara lanskega decembra. Delno so jih poslali na otoke, delno pa v vasi na Peloponezu. Aretirali so tudi dva bivša poslanca zveze centra Xilourisa in Koniatikisa.

V domačem priporu je soproga bivšega ministra Mitsotakisa, ki je včeraj prispel v Turčijo.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

lisove vlade Avangelos Averoff je danes v desničarskem listu »Acropolis« kritiziral osnutek nove grške ustave, češ da bo pretvoril sedanjo vladno obliko v stalni režim in da pomeni nevarno okrepitve izvršne oblasti. Averoffa so lani obsodili, ker se je pri njej na domu vršil ilegalni sestanek, kasneje pa so ga pomiloštili. Njegovo današnje izjavo je vlada prav gotovo dovolila, saj je ohranila popolno nadzorstvo nad tiskom in je verjetno na tak način hotela vzbuditi vtis, da gre pri razpravi o ustavi za določeno demokracijo.

Po vsej Grčiji so danes proslavili dan zahvala, ker se je po nesrečni atentati, ki so ga napravili pretekli tork na predsednika vlade Papadopoulosa. Tisk nadaljuje z objavljanjem telegramov in zahvalnih pism.

STOCKHOLM, 19. — Andreja Papandreu je danes izjavil, da »vsegrško osvobodilno gibanje« vodi načelno politiko odpora v Grčiji, konkretne akcije organizirajo v Grčiji sami. Papandreu je tudi dejal, da je odporniško gibanje v Grčiji prešlo v novo odločilno razdobje. Zahvali se je za podporo švedski socialdemokratski stranki in številnim drugim evropskim socialističnim in demokratskim strankam. Obsodil je referendum o novi ustavi, ki lahko privede samo do državljanske vojne.

TAORMINA, 19. — Med tem je grški kralj skupaj s soprogo in kraljico materjo Frideriko prisostvoval desetemu koncertu glasbenega podjetja.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

DEMOKRATI SEŠTAVLJAJO »PLATFORMO«

Tudi Humphrey pred volitvami naklonjen premirju v Vietnamu

Bivši pomočnik državnega tajnika za zadeve Daljnega vzhoda Hilsman ter upokojeni general Hester ostro obtožujeta Johnsonovo vladno glede politike v Vietnamu - V St. Petersburgu več večerov zaporedoma nemiri

WASHINGTON, 19. — V izjavi na televiziji je danes podpredsednik ZDA Hubert Humphrey dejal, da je naklonjen premirju v Vietnamu in torej tudi popolnemu prenehanju bombardiranja na severu. Humphrey, ki se poteguje za kandidacijo demokratske stranke pri predsedniških volitvah, je potem izrekel mnenje, da gre do pogovori v Parizu sicer zelo počasi vendar vztrajno naprej, potem ko so prešli fazo propagandnih izjav. Humphrey je postavil samo eno omejitev glede morebitnega premirja in ustavitve bombardiranja: Severni Vietnam naj vsaj pokaže dobro voljo za zmanjšanje svojih vojaških operacij. Podpredsednik je tudi dejal, da soglasja s stališčem pokojnega Roberta Kennedyja o bodočem političnem režimu v Vietnamu. V nasprotju z McCarthyjem je Humphrey mnenja, da se ne more Vietnam vsiliti neka koalicijska vlada, pač pa je treba težbe prepušiti samoodločitvi o njeni bodoči politični usodi.

Humphrey ni zavrnil možnosti, da izbere senatorja McGoverna za podpredsedniškega kandidata, če bo sam dobil investituro stranke v Chicagu. Nikakor pa ne misli, da bi mu škodovala na jugu kandidatura Lestera Moddosa, guvernerja Georgije; na jugu je nastala nova generacija liberalcev, ki bodo volili zanj, je zaključil Humphrey.

Komisija ameriške demokratske stranke, ki ima nalogo, da pripravi »platformo« (program) stranke pred predsedniškimi volitvami meseca novembra, je danes pričela vrsto sestankov, ki bo trajali tri dni in na katerih bodo sestavili omejeno »platformo«. Na seji komisije je imel referat bivši pomočnik državnega tajnika za zadeve Daljnega vzhoda Roger Hilsman, ki je imel zelo oster govor proti vietnamski politiki Johnsonove vlade. Dejal je, da vlada ne more priznati svojega poloma v Vietnamu, ter se je zavzel ne samo za enostransko ustavitve bombardiranja Severnega Vietnama brez zahteve po geisti recipročnosti, temveč tudi za ustavitve vseh ofenzivnih operacij na jugu ter vključitev predstavnikov FNO (Hilsman je dejal komunistov) v koalicijsko vlado v Sajgonu. Hilsman, ki je bil eden izmed pobudnikov politike, po kateri so bili leta 1960 poslani ameriški vojaški svetovalci v Južni Vietnam, je zatrdil, da so napravile ZDA temeljno napako s tem, da so sprejele borbo v Vietnamu v ameriško vojno, ko niso razumele »novega nacionalizma« v jugovzhodni Aziji.

Upokojeni general Hugh Hester je poslal danes komisiji, ki pripravljata program, pisano pričevanje, v katerem obtožuje Johnsonovo vladno, da je napadalec v Vietnamu in predlaga, da po premirju mešana ameriško - vietnamska komisija loči višino odškodnine, ki bi jo morale ZDA plačati za človeške žrtve in uničenje, povzročeno zaradi ameriškega napada v Vietnamu.

Kot je znano se za predsedstvo ZDA poteguje tudi bivši guverner Alabame George Wallace. Čeprav nima realnih možnosti za uspeh, je kljub temu močnejši, da zbere preveč glasov, saj ima na razpolago znatne vsote za volilno propagando. Tako mu njegovi pristaši v Alabami in drugod na dan zberejo okrog 40.000 dolarjev. Sicer niti sam ne upa, da bi pri volitvah zmagal, pač pa je možno, da zbere toliko glasov, da niti demokratski niti republikanski kandidat ne zbere potrebne večine. Če bi potem Johnsonovega naslednika moral izvoliti, kot določa ustava, v kongresu, bi lahko Wallace svoje glasove oddal za tistega kandidata, ki bi bil bolj pripravljen zagotoviti njegovim zahtevam rasistične politike.

V St. Petersburgu (Florida) je policija tretji večer zaporedoma uporabila posebno oklepno vozilo, ki lahko meče na vse strani solzilne bombe. Policija je hotela s tem preprečiti črnske demonstracije. Danes zjutraj je eksplodirala bomba pred vrati nekega poslopija v New Yorku, kjer ima sedež liberalna stranka. Nastalo je nekaj škoda, toda nihče ni bil ranjen. Policija pripisuje ta atentat kubanskim protikomunističnim teroristom.

List »Chicago Tribune« piše, da agenti tajne službe in FBI preiskujejo, koliko je resnice v vesteh o nekakšnem komplotu za umor Humphreya in McCarthyja. Prve informacije o omenjenem komplotu je bil da neki možki, ki ji v zaporu v Chicagu.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so po vsej državi ostali v miru. Vendar so se v nekaj urah zopet vneli na periferiji mesta pa tudi južno od Sajgona.

Medtem ko so bili po popolni deli mesta Tay Ninh in v posebnosti v osrednjem delu, so

POGLAVAR KATOLIŠKE CERKVE PRVIČ V LATINSKI AMERIKI

Renesansa katoliške cerkve?

Poglavar katoliške cerkve se nikoli ni bil v Latinski Ameriki. Ta »egzotični dogodek katoličanstva« je zdaj pred nami. Papež Pavel VI. bo prisel v Bogoto. Do tega sta ga pripravila dva dogodka mednarodnega pomena, in sicer svetovni evharistični kongres in celinska konferenca vodje katoliške cerkve.

Bogota v novem obličju pričakuje papeža, ki naj opravi »kirurški poseg« v obnašanje katoličanstva v svetovnih razmerah. Govorijo o renesansi cerkve, za katere osnovni smisel označujejo preobrazbo in služenje bogu v službo človeku. Cerkev mora postati posredniška in stopiti z neba med ljudi. Tako pravi kardinal Heider Camara.

Cerkveni vodje so dobro odločili, ko so izbrali Latinsko Ameriko, da bi začeli novo politiko katolištva. Latinska Amerika ima tri prave simbole: predstavlja »novi svet«, njegovo »kritično celino« in največje svetovno »osrednjo katoliško cerkev«, v katerem bo že konec tega stoletja živel vsak drugi katolik. Gre torej za celino prihodnosti za cerkev.

Ta »novi svet« je zdaj izpostavljen vaju cerkvenih razglasov in pozivov, v katerih katoliški poglavari priznavajo, da so soodvisni z resničnim izvajanjem in zgodovinskimi izpiti. Vatikan odkrito pravi, da želi obnoviti cerkev, da bi tako usklajal svoj izgubljeni korak s pohodom svetovne resničnosti.

V čem je pravzaprav problem katoliške cerkve? Vse statistike, ki sličejo na skrbnih anketah Vatikana, dokazujejo vztrajno slabitev religije v sodobnem svetu. Verski analitiki so pogumno ugotovili, da stopa pospešeno v atezem. Papež pa je v tajnih pismih sodelavcem, ki so raztreseni po vsem svetu, ugotovil, da je osnovni vzrok tega procesa slabo obnašanje same cerkve. Med drugim pravi: »Krivda je med nami, med katoliškimi dostojanstveniki.«

V ostrih samokritikah je slišati, da revni verniki nočejo v razkošne cerkve, da je absurdno ocenjevati škofa po vrednosti znamke njegovega avtomobila in da je nujno spoštovati cerkev revnih, ne pa bogate oligarhije. To je povsem nov besednjak, iz katerega izvira akcija Vatikana. V želji, da bi dokazala svojo moč renesanse, se je cerkev spoprijela s problemom »kritične celine«, ki je želja temeljitih reform.

V »delovnem dokumentu« za celinsko škofsko konferenco, ki jo bo odprl papež Pavel VI., poudarjajo, da cerkev ne more ostati nevtalna niti ne more biti odsotna pri pohodu našega naroda k njegovi zgodovinski usodi. Vatikan je zategadelj sklenil, da si obleče novo oblačilo z močnimi političnimi barvami in skuša tako postati politična sila prvega reda. To dokazuje dvojne novih dejstev: pripravljenost, da cerkev prekine tradicionalne vezi z oligarhijo, in zahteva po izvedbi temeljitih ekonomsko socialnih reform v Latinski Ameriki.

Dokumenti za svetovni evharistični kongres v Bogoti, ki se ga bo udeležilo več kot 500.000 vernikov, poudarjajo odločitev Vatikana, da postavi cerkev, v središču sveta našega časa. Cerkveni vodje govorijo zategadelj o neizbežni potrebi, da prekinejo vezi z oligarhijo, obsojajo vojaške skupine, ki predstavljajo silo pritiska in uzurpacije politične oblasti, in pravijo: »Živimo v demokraciji, ki je bolj formalna kot resnična in kjer primanjkuje avtentičnih svobod.«

Katoliška cerkev ni nikoli govorila tako o latinskoameriških problemih. Zda pred obličjem »zelene celine« javno priznava:

S PRIHODNJO NEDELJO

V Italiji začetek lovske sezone

Nestrno pričakovanje 1 milijona 600 tisoč lovcov

RIM, 19. — Nad poldrug milijon lovcov se pripravlja za nedeljo, ko bo prvi dan lovske sezone. 25. avgusta se namreč uradno začne lov po celi Italiji razen v delih s posebnim statutom (Furlanija - Julijska krajina, Sicilija, Sardinija, Dolina Aoste in Tridentino - Poadije), ki samostojno določajo datume. Dornaveja, da bo nad 1 milijon in 600 tisoč lovcov samo v prvem dnevu izstrelilo 25 milijonov nabojev in da bo vsak ljubiteljski šport potegnil iz žepa za orožniško dovoljenje, naboje in drugo povprečno 100.000 lir.

Letos se bodo prvi pojavili na ravninah, gozdovih, močvirjih in goratih predelih lovci, ki so si priborili orožni list iz izpiti. Novinci so morali dokazati, da znajo razpolagati z orožjem, poznati so morali zakone, ki urejajo lov in so morali odgovoriti na vprašanja o zoologiji. Z izpiti, ki ga je kakih 80 odstotkov uspešno opravilo, so hoteli zakonodajalci priložiti nove lovcove, da se z večino vsemu posvetijo prostovoljni delovna orožja in z večji lovske kulture. Lovska sezona se bo zaključila, razen nekaterih izjem, 1. januarja 1999. letom dobrom ulovu je treba dodati voščilo, da se bo lovska sezona zaključila brez človeških žrtev. Posebno novinci se morajo za-

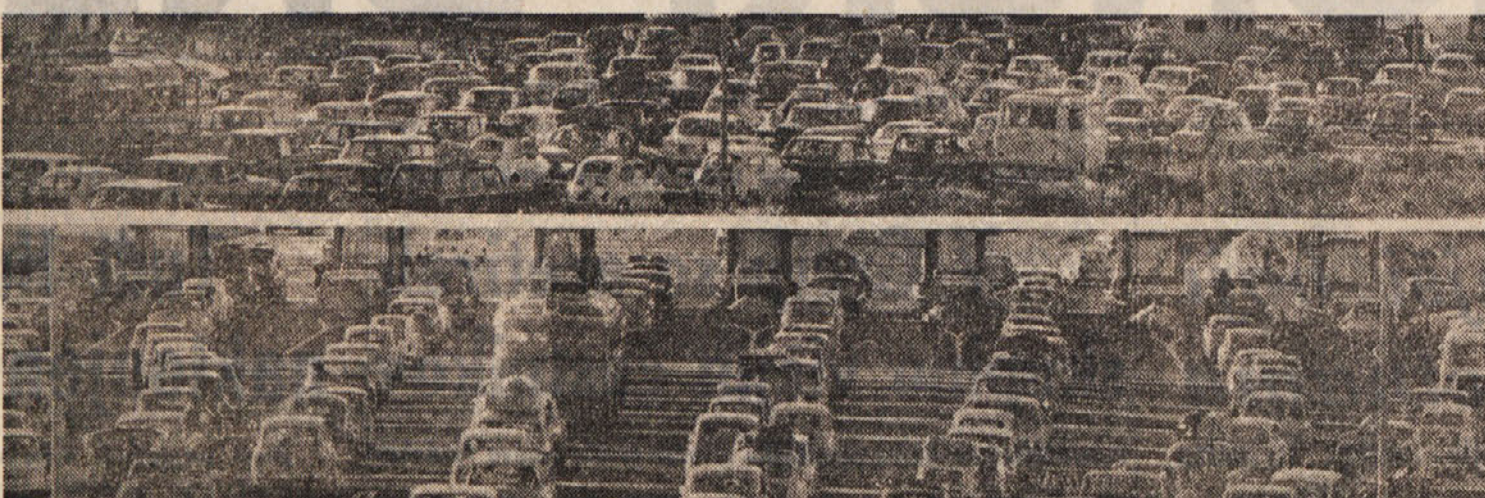
vedati, da je nevarno streljati na divjačino v smeri drugega lovca, pa čeprav bi bil ta v razdalji 200 m, da je prav tako nevarno streljati v grmovje, pa čeprav prihaja izza tega šum. Velikokrat se je zgodilo, da za grmovjem ni bilo divjadi pač pa lovcov. Lovci se morajo tudi zavedati, da morajo imeti potrjeno o zavarovanju vsaj za vsoto 5 milijonov lir, ker jim lahko v nasprotnem primeru odvzamejo lovsko dovoljenje za dobo od leta. Izlet je organiziralno uredniški kazniti, ki jih predvideva zakon za lov brez predpisane dovoljenja.

ZARADI UBOJA ZIDOV

8 let zapora bivšemu nacističnemu diplomatu

BONN, 19. — Porotno sodišče v Frankfurtu je zaradi sodelovanja pri dvojnem umoru obsodilo bivšega nemškega diplomata Fritzja Gerharda von Hahna, ki je bil obtožen, da je kot uslužbenec nemškega konzulata v Sofiji med vojno odredil ustrelitev in deportacijo številnih grških in bolgarskih Židov, na 8 let zapora. Tožilec je zahteval za uboj najmanj 30.000 Židov dosmrtno ječo, njegovi branilci pa so se potovali za oprostitev.

Do 12 km dolge vrste avtomobilov na cestah

V NEDELJO IN VČERAJ NA ITALJANSKIH CESTAH

Med žrtvami prometnih nesreč tudi tri mesece star otrok

Z avtom v 200 m globok prepad: 40 dni zdravniške nege

PORDENONE, 19. — Pri Fiume Veneto se je v avtu, ki je zašel s ceste in se vrnil v jarek, 14-letni fant tako hudo poškodoval, da so ga morali, skupno z očimom, ki je bil za volanom, odpeljati v bolni-

nico. Medtem ko je fant med prenočitvami umrl, bo očim okrevljal 10 dni.

Tudi blizu Andrie (Bari) je avto zašel s ceste in treščil v drog e lektrčne napeljavne. 60-letni sofer in njegova 57-letna potnica sta bila na mestu mrtva.

Pri Mantovi je prišlo do trčenja med volkswagenom in tovornjakom. 42-letna nemška turistka, ki je sofarila avto, je v bolnišnici podlegla poškodbam, njen 35-letni mož, doma iz Carpija pri Modeni, pa se bo moral zdraviti 40 dni.

Zaradi nepremišljenega prehitvanja treh avtomobilov je Giulia super zašla med Nuorom in Siniscalcom na Sardiniji s ceste. Pri nesreči se je sofer rešil brez poškodb, njegova žena in prijateljica sta se le lažje ranili, medtem ko je umrl 3 mesece star soferjev sinček, ki je bil v materinem naročju.

Tudi pri Tortoni je avto zašel s ceste, pri čemer je bil sofer na mestu mrtve, medtem ko je njegova žena podlegla poškodbam v bolnišnici. Njuna nekaj let stara hčerka, ki je bila prav tako v avtu, se je rešila brez poškodb.

Neka 77-letna ženska pa je postala žrtev nepravilnega sofarja, ki jo je s fiatkom 600 podrl v trenutku, ko je v Ul. Casilina v Rimu prečkala po zebistem prehodu cesto.

Zaradi prevlekle hitrosti na ovinku in sploške ceste je večerj ponudil končal avto s petimi osebami v jarek. Mati sofarja je bila na mestu mrtva, njegov 5-letni sin pa je umrl v bolnišnici, kamor so sprejeli sofarja, njegovo ženo in 7-letno hčerko. Nesreča se je pripetila le kakih 100 m od sofarjevega stanovanja.

Pri Bresciji pa je fiat 500 s štiri-mi potniki zgrmel na ovinku v jarek. Dva brata sta umrla takoj po prevozu v bolnišnico, tretjega so sprejeli s pridržano prognozo, njihova sestra pa se bo morala zdraviti mesec dni.

Pri Imperiji je športni avto zaradi prevlekle hitrosti treščil v zid železniškega podvoza. Sofer se je rešil brez poškodb, 21-letni vojak, ki je bil na dopustu, pa je v bolnišnici podlegel poškodbam. V bolnišnici so sprejeli tudi dve angleški turistki, ki sta bili v avtu. Obe sta se lažje ranile.

Ceprav je z avtom zletel v 200 m globok prepad, je 43-letni Stefano Vera sam zlezl iz razbitin vozila in se odpravil v bolnišnico, kjer so ga sprejeli s prognozo okrevanja v 40 dni. Pri Livornu je nekdo sofer, ki je hotel odgnati z avta čebelo, izgubil oblast nad volanom in silovito treščil v dve sestri in brata. 20-letna sestra je bila na mestu mrtva.

Puščica kaže, kje je plaz potegnil za seboj v strugo reke dva avtobusa japonskih izletnikov

PLAZ POTEKNIL DVA AVTOBUSA V PREPAD

100 potnikov mrtvih v strugi reke Hide

Nesreča se je zgodila na Japonskem - Samo trije so se rešili

TOKIO, 19. — Sto oseb je izgubilo življenje v vodah in blatu reke Hide, kamor je plaz, ki se je utrgal s pobočja nad avtocesto Shirakawa-Cho, potegnil za seboj dva avtobusa z izletniki. Iz teh dveh avtobusov so se rešile samo tri osebe, vsi drugi potniki pa so izgubili v derogji reki.

Avtobusa sta bila v koloni 15 vozil polnih izletnikov, ki so se vračali z ekskurzije na hribu Norikura. Izlet je organiziralno uredniški kazniti, ki jih predvideva zakon za lov brez predpisane dovoljenja.

Ko se je kolona avtobusov vračala proti domu, se je morala ustaviti pred kupom kamenja na cesti. Medtem ko so se dometali, kaj bi storili, je s pobočja zgrmel drogi plaz, ki je potegnil s seboj dva avtobusa v 10 metrov globoko strugo reke. Plaz se je utrgal zaradi silovitega dežja. Zadnje dni je namreč zaradi tajfuna »Polly«, ki je malo prej besnel nad Korejo, nepretrgoma lilo.

Po nesreči se je policijskim organom posreželo potegniti iz vode trupla 17 izletnikov, medtem ko je 83 potnikov še pogrešanih. Iz avtobusov so se rešili trije od štirih sofarjev. V teku je preiskava, ki bo morala ugotoviti, zakaj se je za vlekla reševalna akcija.

ZARADI OKVARE MOTORJA

En mrtev pri padcu turističnega letala

MODENA, 19. — Turistično letalo, ki so ga uporabljali za vadbo padalcev, je včeraj strmoglavilo kakih 350 m od letališča na tla. Eden od potnikov se je rešil skoraj brez poškodb, nek 29-letni padalec je pri nesreči tako hudo ranil, da je v bolnišnici podlegel poškodbam, pilota in druga padalca pa sta v resnem stanju v zdravniški oskrbi.

Letalo se je malo prej dvignilo z letališča in je doseglo višino kakih 100 m. Pilot se je neprimerno zavedel, da je neka okvara v motorju, zaradi česar je sklenil pristati. Žal se je med spuščanjem dotaknil s krilom breze in treščil ob tla.

V smrt zaradi planink

SCHIO, 19. — Nek 40-letni električar iz Vicenze je danes med biraanjem planink padel 60 m v globino, kjer je obležal mrtve na vznožju stene.

Med GRADNJO V LA SPEZIA

1 mrtev in 8 ranjenih pri eksploziji na ladji

LA SPEZIA, 19. — Danes je prišlo v majhnem prostoru ladje v gradnji »Piersilido« do eksplozije. Ki je ranila osem delavcev. Posebno stanje treh je bilo zaradi hudih opeklin kritično. Eden od delavcev, 25-letni Franco Tizzoni, je kasneje podlegel poškodbam.

Eksplozija je nastala zaradi hlapov barve, s katero so prepletkali notranjost ladje, ki jo grade v ladjedelnici »Sgorbini«. Ni izključeno, da je do nesreče prišlo zaradi kratke stika.

ARIANO IRPINO, 19. — Danes popoldne se je med gradnjo hiše podrl stebel, ki je pokopal pod ruševinami dva delavca. Mrtva delavca sta iz Ariana Iripina. Prvi zapuščila žena s petimi, drugi pa žena s sedmimi otroki.

MAGDEBURG, 19. — V nekem oddelku tovarne razstreliva v Schoenenbeckeru pri Magdeburgu v Nemški demokratični republiki je prišlo do eksplozije, ki je ubila štiri delavce, šest pa jih je ranila. 7 stopinj.

V NEDELJO MED POLETOM NA PROGI KAIRO-DAMASK

Letalo ZAR strmoglavilo v morje: vsi potniki in člani posadke mrtvi

V letalu je bilo 33 potnikov, posadka pa je štela 8 članov

NIKOZIJA, 19. — Že ob zori se je nadaljevalo iskanje ostankov egiptanskega potniškega letala AN-24 last družbe Misair, ki je včeraj kmalu po polpoldnevu, ko je bilo na letu na progi Kairo-Damask strmoglavilo v morje. Poveljnik letala je bil v stiku s kairskim kontrolnim stolpom do vstopa v ciprski zračni prostor. Na Cipru so letalo opazili na radarskem zaslonu, a takoj zatem je izginilo.

Kmalu zatem je poveljnik libanonskega letala, ki je letelo proti Kairu, sprožil alarm. Libanonski kapitan je namreč opazil na morji gladini velik madež olja. V tistem trenutku se je začela reševalna akcija, toda na površju ni bilo drugega kot ostanki letala in trupla mrtvih potnikov. Pri reševalni akciji sodelujejo Egipčani, Sirci, letala Cipra in letala ter motorni člani RAF. Eden od teh je potegnil iz morja sedem mrtvih potnikov in jih odpeljal v Aleksandrijo.

Egiptanska vlada je takoj odredila preiskavo, ki poteka pod predstvom ministra za vojno proizvodnjo Mohameda Abdela — Wahaba al Brishrija.

Kakor so uradno javili, je bilo v letalu 41 oseb in sicer 33 potnikov in osem članov posadke. Kaže, da so vsi mrtvi. Med potniki je bilo 7 Egipčanov, 1 državljani Sudana, 1 Alžirec, 8 Palestincev, 4 državljani Sirije in 12 Irakov. V letalu je bilo tudi 6 žensk (1 je bila stekardesa) in 1 otrok.

Z angleškega oporišča na Cipru Akrotiri se izvidniška letala stalno izmenjujejo v zraku, vendar pa prevladuje mnenje, da reševalcem ne preostaja drugega kot žalostna naloga pobiranja žrtev nesreče z morske gladine.

Motorni člani RAF so do sedaj našli na površju morja, kjer se je potopilo egiptansko potniško letalo, že 28 trupel. Čolne pošiljajo na kraje, kjer opazijo žrtve nesreče s pomočjo letal. Predstavniki poveljstva angleškega letalstva na Cipru je javil, da bodo posmrtno ostanke žrtev prenesli, brž ko bo končana akcija, v Aleksandrijo.

V dveh dneh

dve presaditvi srea

HOUSTON, 19. — Skupina zdravnikov je včeraj pod vodstvom prof. Coleya presadila srce 11-letnega sina univerzitetnega profesorja iz telo 5-letne Marije Giannaris iz

Hagerstowna v Marylandu. Stanje male bolnice je zelo dobro.

Ze prejšnji teden so hoteli presaditi srce mali Mariji, toda oče dekletke ni privolil v operacijo. Zdravniki so imeli na razpolago srce umrlega otroka, vendar proti volji staršev niso mogli nicesar. Še le ko se je stanje male Marije tako poslabšalo, da ni bilo rešitve, je oče privolil v presaditev. Prof. Coley, ki je bil z družino na dopustu v Mehiki, se je nemudoma vrnil v Houston, kamor so z vojaškim letalom pripeljali tudi umirajočega fantka.

Zdravniki St. Luke Hospitala v Houstonu so danes popoldne ponovno presadili srce. Trenutno se nista znani imeni ne darovalca ne prejemalec tega desetega kirurškega posega v houstonski bolnišnici.

Kasneje so iz St. Luke Hospitala javili, da je dr. Coley presadil srce 50-letnemu trgovskemu potniku Carlu Van Batesu iz Amarilla v

Telesu. »Darovalka« je neka 37-letna gospodinja iz Houstona.

V Genovi je direktor zavoda Gasslini in predsednik ustanove »Carlo Erba« prof. Carlo Sirtori predlagal presaditev srca za gen. Elsenhowerja.

Prof. Coley v Houstonu, ki je že presadil deset src (samo dva bolnika sta umrla), je izjavil, da Elsenhower ni tako star, da ne bi bil primeren za zdravniški poseg. Te izjave si nasprotujejo z izjavami dr. Barnarda, ki trdi, da je presaditev srca v Elsenhowerja zaradi njegovega zdravstvenega stanja in starosti nemogoča.

TOKIO, 19. — Prvi Japonec z novim srcem je na poti okrevanja. To je izjavil dr. Juro Wada, ki je pripomnil, da bo 18-letni Nobuo Miyazaki čez teden dni lahko hodil. Da bi preprečili »zavračanje« dajejo fantu dnevno 75 miligramov nekega posebnega angleškega zdravila.

knjige ~ gledališče ~ glasba ~ slikarstvo

Izšel je Krajevni leksikon Slovenije

Krajevni leksikon Slovenije! Kaj neki je to, utegne kdo vprašati. Naj zato vsem, ki bodo slišali za to knjigo, katero je pravkar izdala Državna založba Slovenije v Ljubljani (še dve knjigi bosta izšli kasneje), takoj pomeno za kaj gre. Pravzaprav pove vsebino že podnaslov: repertorij z uradnimi, topografskimi, zemljepisnimi, zgodovinskimi, kulturnimi, gospodarskimi in turističnimi podatki vseh krajev Slovenije. Krajevni leksikon Slovenije prinaša torej najpotrebnejše podatke o vseh krajih Slovenije, podatke, ki nam posredujejo gospodarski, politični, kulturni razvoj, geografske značilnosti, zgodovinske spomenike, podatke o prebivalstvu, skratka vse, kar nam je o nekem kraju treba vedeti. Tako najdemo podatke o imenu kraja, statistične podatke o prebivalstvu, opis kraja in bližnje okolice, dalje strukturo prebivalstva s posebnim ozirom na industrijo, obrt in turizem, opis prirodnih in kulturnih znamenitosti, zgodovino kraja, podatke o pomembnih dohodkih, poleg opisov posameznih krajev pa so v knjigi vsebovani tudi pregledni opisi posameznih občin z najrazličnejšimi podatki. Tako s podatki o nastanku in razvoju, klimi, vodstvu in vegetaciji, s podatki o zgodovinskem pregledu, s podatki o solah, s prikazom celotnega gospodarstva po panogah, s podatki o zdravstvenih ustanovah.

V Krajevnem leksikonu najdemo torej najprej podatke o občinah. V knjigi, ki smo jo sedaj dobili, je po abecednem seznamu na prvem mestu občina Ajdovščina. Splošni pregled nam pokaže, kdaj je občina nastala v sedanjih mejah, kakšna je njena geografska lega, kakšna je povprečna temperatura, kako je z burjo, vodami, s Trnovskim gozdom. Govor je o drevo, glasti sadnem, pa sploh o flori. Slede podatki o naselitvi, o prebivalcih, o naseljih, o tem kakšno podobo imajo hiše. Dve strani knjige opiseva formata sta posvečeni pregledu prebivalstva Ajdovščine tako po naseljih kot po dejavnosti. Slede podatki o prebivalstvu, industriji, obrti, turističnih dejavnostih, o solah in poštah, zdravstvenih ustanovah, o tori vseh občin. Pri tem je treba poudariti, da je tekst opisnega značaja in se prijetno in zanimivo bere. Drugi del pa predstavljajo opisi krajev. Opisani so vsi kraji in naselja kake občine, najprej kot rečeno naselja in kraji ajdovske občine. Na prejem mestu je opis sive Ajdovščine, sledi opis Batul, Bele, Brij, Budanj in tako naprej do Cerknice. Tudi tu je najprej splošni pregled občine, potem pa sledi opisi krajev.

Prva knjiga Krajevnega leksikona, ki je zdaj izšla prinaša podatke o občinah in krajih zahodne Slovenije. Zajete so občine Javne, Radovljica, Trzin, Kranj in Škofja Loka, torej občine v kraji Gorenjske. Nadalje občine Tolmin, Idrija, Vrhnika in Logatec; občine Nova Gorica, Ajdovščina, Postojna in Cerklja. Sežana in Ilirska Bistrica ter slednjič še občine ob morju Koper, Izola in Piran. Druga knjiga bo zajemala področje osrednje Slovenije, tretja pa severovzhodne dele Slovenije.

Krajevni leksikon smo že močno potrebovali. Leta 1937 je izšel Krajevni leksikon Dravske banovine, vendar pa je sedanjí leksikon docela novo delo. Predsednik v starem leksikonu ni bilo odlozelo Slovensko Primorje, ki je bilo pač osvojenemu šele po drugi svetovni vojni. Gre torej za povsem novo delo, ki je bilo nujno potrebno, saj bo delo koristno ne samo vsem pisarjem lokalne študentom in dijakom, političnim ter kulturnim delavcem. Leksikon bo močno potreben šolam, institucijam, redakcijam časopisov in upravnim organom. Torej ne samo vsem tistim, ki delujejo v našem gospodarstvu, političnem in kulturnem življenju, ne samo vsem tistim, ki se šolajo, temveč tudi ustanovam najrazličnejšega značaja. Zanimivo pa utegne biti tudi za širši krog občanov, saj bodo v leksikonu našli večje marsikatero zanimivost svojega domačega kraja in bližnje okolice ter vsaj najpotrebnejše podatke o njem.

Krajevni leksikon Slovenije je torej pomembno delo, ki bo sedaj dobilo svoj dokončni pomenu, potem, ko bosta izšli še ostale dve knjigi. Smemo se nadejati, da bo avtor, znani kulturni in znanstveni delavec Roman Sirtori, ki je leksikon sodeloval pri njem Franceta Planine in Zdenka Sifrerja pripravil in uredil, kmalu do dokončal delo še pri ostalih različnejših sodelavcih.

Knjiga velikega, leksikonostnega formata, natisnjena na lepem papirju in resno, »leksikonostno« opravljen ima na koncu seznam krajev. Seznam del pa predstavljajo tudi geografske karte z drobnimi zemljevidi vsake občine. Krajevni leksikon Slovenije predstavlja gotovo koristno in potrebno izdajo. Gotovo je, da tako veliko delo, nastalo ob sodelovanju večjega števila avtorjev, povsem enotno in so pač nekateri ri kraji bolje, drugi pa manj slabo prikazani. Kritika bo torej našla tudi kaj napake. Glede na to pa je Roman Sirtori opravil hvalde vredno in koristno delo in mu je ob prvi knjigi, katero je oral ledino glede na gih krajev Slovenskega Primorja, treba izreči vse priznanje.

Most na Drini: novi in stari Mostar

Most na Drini: novi in stari Mostar

Most na Drini: novi in stari Mostar

Most na Drini: novi in stari Mostar

Most na Drini: novi in stari Mostar

Most na Drini: novi in stari Mostar

Most na Drini: novi in stari Mostar

Most na Drini: novi in stari Mostar

Most na Drini: novi in stari Mostar

Most na Drini: novi in stari Mostar

Most na Drini: novi in stari Mostar

Most na Drini: novi in stari Mostar

Most na Drini: novi in stari Mostar

Most na Drini: novi in stari Mostar

Most na Drini: novi in stari Mostar

Most na Drini: novi in stari Mostar

Most na Drini: novi in stari Mostar

KAJ SO UGOTOVILI V KOPENHAGNU

Krvni davek cest 100 tisoč mrtvih

Edino temeljita sociološka analiza bi mogla
obrazložiti vse vzroke, zakaj je tako nesreč

Po uradnih poročilih je vrnitev ljudi z velikotirnejskih poti poletela dobro. Na cestah je bilo sicer izredno veliko vozil, toda vozniki so upoštevali opozorila, tako da je bilo prometnih nesreč sorazmerno malo in tudi smrtnih žrtev ni bilo veliko. To z zadovoljstvom beležimo, ker smo prejšnje dni morali, žal, beležiti izredno velik krvni davek, saj je na italijanskih cestah v prvih dveh tednih tega meseca obeležalo nad 500 mrtvih. Število huje ali blažje ranjenih, pa je bilo izredno, še več kot prejšnja leta. Kako postaja varnost cestnega prometa iz leta v leto bolj pereča potrjujejo tudi podobni podatki iz drugih držav. V zvezi s tem se bomo ustavili pri nekaterih ugotovitvah, ki so bile prikazane na kongresu evropskega biroja svetovne organizacije za zdravstvo, ki je bil pred nedavnim v Kopenhagnu.

Ustavili se bomo na kratko najprej pri osnovnih podatkih:

Vasko leto terja motorizacija nad 100.000 smrtnih žrtev. To je nekakšno izredno velika številka, ki postane še pomembnejša, če upoštevamo da pride na vsako smrtno žrtev še od 10 do 15 huje ranjenih, oziroma poškodovanih, tako da mnogi teh ostanejo invalidi in zato bolj ali manj za dolgo nesposobni za vse življenje. Poleg tega pa strokovnjaki računajo, da pride na eno smrtno žrtev v prometnih incidentih še od 30 do 40 laže ranjenih.

Ko smo tako nanašali osnovne podatke, v glavnem krvni davek na pokodbe na ljudeh, bi morali spregovoriti še o materialni škodi, to se pravi o škodi na avtomobilih, ker se nihče ne bo lotil ocenjevanja krvnega davka. To pa tudi v tem primeru v oceni škod na vozilih bi bile številke strahotne, ker gredo v tisoče milijard lir.

Ustavili se bomo nekoliko več pri drugih ugotovitvah, ki so jih obravnavali v Kopenhagnu. Prvi list „Constellation“ je v zvezi s tem zapisal:

Parološki dejavniki v geneti prometu nesreč so dobro znani. To so povečan krvni pritisk, razne bolezni v delovanju srca, sladkorna bolezen, motnje v žlezah z notranjim izločanjem, alkoholizem, epilepsija, slab vid, hude poškodljivosti v inteligenčni sposobnosti. Toda vsi ti dejavniki o se ne morejo, da se pojasni razmeroma majhno število prometnih nesreč. Statistike dokazujejo, da zgodnji navedeni vzroki „povzročijo“ še okoli 2 odstotka prometnih nesreč. Ta odstotek bi se le malo povečal, če bi dodali nesreče, za katere je krivo uživanje raznih mamil, kot so na primer razna pomirjevalna ali poživljajoča sredstva.

Nadaljnja proučevanja podčrtujejo pomen individualnih psiholoških dejavnikov, kot so lahkotnost in preobčutljivost. Tem vzrokom dodati se razne podzavestne pojave, ki vozaču tako rekoč vsiljujejo obnašanje, za katero ni najti pojasnila v okviru logičnih analiz. V to področje spada občutek moči in agresivnosti, ki predstavlja osnovne vzroke za podzavestne impulze pri vozaču, ki uporablja vozilo kot ekstremit svojih prirodnih modov.

Celo tako na široko zajeti individualni človeški dejavniki so še vedno daleč od tega, da bi pojasnili problem tolikšnega števila incidentov na cestah. Edino sociološka analiza bi mogla priversti do popolne ugotovitve, kaj je vzrok teh tolikšnih nesreč. Na osnovi naših ugotovitev pa bi se moglo najti zdravilo, oziroma način, kako to rešiti.

Statistični podatki, prikazani na kongresu v Kopenhagnu, kažejo, da je v vseh deželah smrtnost od leta pri najnižjih in pri najvišjih raznih voznikih, kar je tudi že dolgo znano. Nadalje je bilo ugotovljeno, da je več nesreč pri moških kot pri ženskah in, končno, je bilo več cestnega prometa mnogo višji

v komaj razvitih državah ter v državah z mlado industrijo kot pa v industrijsko zelo razvitih deželah.

Obtožba glede vzrokov prometnih nesreč postavlja v dvom odnos med kulturno evolucijo ter tehničnim napredkom. Avtomobil kot produkt napredne tehnologije se daje v roke ljudem, ki so nezadostno pripravljeni za njegovo racionalno uporabo. Uporaba avtomobila pa hkrati zahteva z ene strani stalno priznavanje pravic drugih, z druge strani pa prilaganja, ki jih terja industrijska civilizacija.

MANJ ZNANI DROBCI IZ ZGODOVINE NAŠIH DEŽEL

Stari grad Ljubek pod Vačami najstarejša šola na Slovenskem

Danes je grad le kup razvalin, zarasel v gozdu smrek in bukev
Nekoč pa je služil kot lovska šola za mlade plemiče iz okolice

Vače nad Litijo so danes priljubljena izletniška točka. Od Litije so oddaljene 11 kilometrov. Leže na višinski polici, ki je dobro zavarovana pred severnimi vetrovi. Na severni strani jo varujejo hribovi: Slivna (870 m) in Slemško (679 m), od vzhodne strani pa zasavska Sveta gora (849 m) in Zaviškovce (932 m).

Za dostop na Vače se lahko poslužijo treh železniških postaj: Kresnice, Litije in Save pri Litiji. V zadnjem času pa imajo izletniki prav udobno avtobusno zvezo iz Ljubljane. Slovenija avto-promet je uvedel za Vačane kar dve redni dnevni avtobusni zvezi, ki prevažata domačine na delo v Ljubljano zjutraj in popoldne in se vozili vračata iz Ljubljane tudi dvakrat: popoldne in zvečer.

Ob nedeljah pa je še več avtobusnih zvez.

Cesta na Vače se odcepi pri Hotiču (križišče je na poti med Ljubljano in Litijo). Nad Hotičem se začne cesta vzpenjati. Višinska razlika med Litijo in Vačami znaša nekaj manj kakor 300 metrov. (Litija ima 240 m nadmorske višine, Vače pa 523 m).

Pod Vačami leži majhno naselje Hosta. Zdi se, da sredi vaških serpentin. Ko si malo nad domačijo naprednega kmeta Martina Planinskega, po domače Hostarja, se ti odpre krasen razgled na Zasavje, pa tudi na zasavsko Svedo goro in sosedne hribe. Pogled pa od tu tudi v dolino. Pod seboj boš ugledal razvaline starega fevdalnega gradu. To so poslednji ostanki nekdanjega močnega gradu Ljubek.

Grad ima pestro zgodovino, ki je današnjim zasavskim prebivalcem in tudi številnim izletnikom vse preveč znana. Mnogi izletniki ljubčkih razvalin niso o pazijo, ker so skrite omedle. Grad je potisnjen precej v globel, pod horizontom. Poslednje razvaline preostajo visoke smreke in bukeve. V razvalinah pa se združuje kajne in v opuštenih podzemskih rovih kote lisice svoje mišice.

Vsa pokrajina okrog Vač in Ljubeka je bila obljubena že v ilirski dobi. Takratno naselje Vač se je vleklo kilometre daleč, tja do Čvetze in Rovi pri današnji Sveti gori. Na tem ozemlju so domovali davni Iliri, tu so imeli svoja preprosta naselja pa tudi rudnike in kovavnice. Mnogi med njimi so se pečali tudi s trgovino in so dobivali robo po Savi. Z Vač vidiš Savo prav lepo. Vače pa ugledaš prekrasno, ko se pripelješ z litijske postaje in se prebije zasavski vlak skozi poganski predor. Ko se prebiješ skozi tunel na kresniško stran, se ti prikažejo zgodovinske Vače v prekrasni, nepozabni sliki.

Vače so začele propadati, brž ko so pridili v našo deželo Rimljani, ki so si začeli graditi pota bolj po dolini.

Za Rimljani so prišli v to kraje naši predniki, stari Slovani; za njimi pa nastili zavojalci nemškega rodu. Ti so se z orožjem v rokah polastili boljših položajev in naši pradedje so jim kot podložniki morali graditi gradove. Tako utrjeno bivališče so si postavili tuji fevdalci tudi na Ljubeku pod današnjimi Vačami.

Kakor so bile Vače pomemben kraj za časa Ilirov, tako so slovane Vače tudi za časa fevdalcev. Za časa Ilirov je bilo Vače nekakšno velestanje, tedaj ko je bila Emona, današnja Ljubljana, še le preprosta majhna naselbina. Ljubek je ustanovil prav gotovo eden izmed roparskih vitezov. Ljubekski grad je bil skrit med zasavskimi griči: Slivnim, Slemškom, Roviškovcem pa tudi današnjimi Rižami. Zlepa ga nisi ugledal poprej, dokler nisi prišel v njegovo bližino. Kljub temu, da je bil grad skrit kakor v miški luknji, je bil vendarle v bližini Save. Po skrivni dolni Vidrice, potokča, ki izvira pri Vačah in se izliva pri gradu Ponoviču v Savo, si bil kar brž na obrežju Save. Roparski vitezi so s svojimi pomagači, grajskimi hlapi in nadomada napadli ladjarje na Savi. Precej dobre volje in se ne bo prav.

STRELEC (od 21. 11. do 20. 12.) Lotili se boste naloge, ki vam bo dala veliko zadovoljenja. Izogibajte se novim prijateljstvom.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1. 1969) Naj se vam ne mudi, ko pa ste že nekako zavozili. Pismo, sporočilo, darilo.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Prebudili se boste stari dvomi in znašli se boste v težavah. Pa ne bo hudega.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Z novim položajem si boste pomagali, vendar boste morali krepko zavhati rokave. Stran z ljubosumnostjo.

Blizu Dumasa v Arkanasu imajo ribiči gojišče zelo dragih rib. Slika nam kaže tudi zanimivo novatorstvo: na malem žerjavu, s katerim dvigajo ribe iz vode, je tudi tehtnica, da gre delo bolj naglo od rok.

PO PARIŠKEM «EXPRESSU»

«Olimpiada znanja» in njeni rezultati

Izmed 15 milijonov dijakov izbranih 200 najboljših:
bodoči vrhovi sovjetske znanosti

Pred nedavnim je 700 dijakov, ki so se izkazali na olimpiadi znanja, prišlo za mesec dni na vseučilišče Akademgoroda, sovjetskega mesta znanosti. Na zelo svečan način jih je sprejel sam Mihail Leventijev, predsednik akademije znanosti. Ti dečki in te dečke, v starosti med 13. in 16. letom, so ovet bodočih sovjetskih fizikov in matematikov. V primeru teh dijakov in dijakin se najbolje kaže politika stroge izbire, ki vlada v sovjetskem šolstvu.

«Intelektualna zmogljivost naših učencev — je izjavil 31-letni univerzitetni profesor Evgenij Bišenkov — je največje bogastvo naših narodov. In tega bogastva ne smemo pustiti v nemar, neizkoriščenega.»

In prav zaradi tega je v Sovjetski zvezi organiziran tako imenovani «lov na mozgane». V vseh velikih sovjetskih šolah (v Moskvi, Leningradu, Kijevu in tudi v Akademgorodu ter drugod) se organizirajo tako imenovane «olimpiade znanja». Te olimpiade praktično trajajo skozi vse šolsko leto. Toda to tekmovanje ne pomeni le močnega razvnanja s strani učencev, pač pa tudi najbolj aktivno angažiranje učnih moči, to se pravi profesorjev.

Teme za fizikalna in matematična raziskovanja se najprej objavljajo v kakem mladinskem listu. V natečaju, ki se tako razpisuje, morejo sodelovati vsi dijaki. «Problem» so zelo težki. Pravi prof. Bišenkov — toda nas bolj zanima sposobnost dojemanja, sposobnost mišljenja kot pa že nakopičeno znanje. Izberemo učence in dijake, katerih odgovori morajo biti niso lečni, toda katerih deduktivna sposobnost je visoka.» Kljub začetnim težavam se okoli 4000 kandidatov vendarle pripravi v «areno» za nadaljnjo bitko.

To je en način, ki pa ni edini. Kajti z druge strani profesorji srednjih šol skozi leto prva dva trimestra sprajajo svoje učence in jih pri tem odbirajo, nato pa imena posameznikov sporočajo vseučiliščem, ki pridejo tako do 8000 imen.

In tako neke spomladi začne aparat za iskanje mladih genijev delovati s polno paro. Dvesto profesorjev in znanstvenikov «pregleda» okoli 12.000 kandidatov, to se pravi onih 4000 kandidatov, ki so se izkazali pri reševanju nalog in problemov, ki so bili objavljeni preko tiskar, ter 800 dijakov, ki so bili izbrani s strani univerzitetnih profesorjev in srednjih šol. Teh 200 profesorjev in znanstvenikov odide v skupinah na razna področja in osebno sprajajo vse kandidate, katerega dijaka, ki je bil prijavljen, naj bi izbrali. Na koncu teh izpizov si vsak izmed teh profesorjev zabeleži le po tri imena, za katera smatra, da so primerna za sodelovanje, za nadaljnje tekmovanje, ki se nato izvede v polnem tečaju.

Ta neposredni izpit velikih znanstvenih dijakov, ki dijak, tako rekoč še otroci, je prav gotovo najbolj izvirna poteza te «olimpiade znanja». Nadaljnji stiki se nadaljujejo še v času poletnega tečaja. Vsak dan znanstveniki razpravljajo s mladimi talenti, jim dajejo nasvete in nudijo pomoč. Nadarjenost fizikov se mora negovati, kot se mora negovati nadarjenost za glasbo — pravi eden izmed profesorjev. Virtuozni pravi znanstveni virtuoz, so tisti, ki izbirajo mladino!

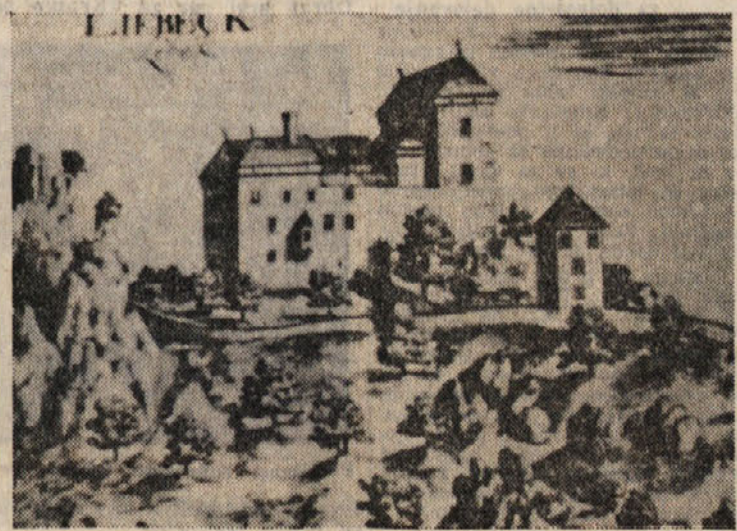
Na koncu poletnega tečaja in to v septembru izberejo iz vse te množice 200 najbolj nadarjenih dijakov, ki jih pošljejo v posebno šolo, ki jo vodi vseučilišče. Kakor vidimo, se iz ogromne množice dijakov izloči najprej 12 tisoč, od česar jih 200 profesorjev in znanstvenikov izberejo 100 nadarjenih in končno od teh se izloči 200 izredno nadarjenih mladih moči, ki pridejo v tako imenovani «inkubator znanstvenikov». Od tega trenutka je tej mladini zagotovljeno vse, od polne prehrane, do sredstev za potovanja in obiske staršev, za počitnice itd. V tem «inkubatorju znanstvenikov», ki je razdeljen na številne odseke, ni v nobenem razredu ali odseku več kot 12 učencev. Vsa predavanja imajo le vseučiliščni profesorji. Skratka, tej mladini je posvečena najvišja skrb.

Dosedajni uspehi opravčujejo napore. V petih letih, odkar vrsto je «olimpiada znanja» se je 90 odstotkov mladeničev in deklet, ki so na tak način prišli na vseučilišče, izkazalo kot pravi dragulji. Le 10 odstotkov je bilo «naopak v diagnozi».

«Vidite — pravi prof. Bišenkov — naša metoda je skrajno demokratična. Vsakdo ima možnost. In vse temelji na sposobnosti.»

Dvesto izbranih iz 15 milijonov učencev.

(Pariški «Express»)

Grad Ljubek pod Vačami kot ga je videl in narisal Valvasor

Radio V žib

TOREK, 20. AVGUSTA 1968

RADIO TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Slovo pesmi; 12.00 L. Rehhar: «Sredi dela»; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Duo Cergoli-Safred; 18.00 Zbor «S. Kosovel»; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Trio Pahor-Slama-Klobčič; 18.55 Strasserjeve orkester; 20.00 Šport; 20.35 Wagner: «Lohengrin».

TRST

12.05 Povepke; 12.25 Tretja stran; 13.15 Juke box; 13.35 Donizettijev «Don Pasquale»; 14.30 Otroški oder.

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 15.00, 17.00, 20.15 Poročila; 8.10 Jutranja glasba; 9.00 Povepke; 9.30 Zagrebški solisti; 10.00 Pod senčnikom; 11.00 Plošče; 11.30 Današnji pevci; 12.00 in 12.50 Glasba po željah; 14.00 Jugoslavija v svetu; 15.10 J. Lukeš: «Veter mi je povedal»; 15.30 Za prijetno razpoloženje; 16.30 Dan operetnega sveta; 17.30 Popolnanska glasba; 18.00 Tretja stran; 18.40 Italijanske pesmi; 19.00 in 20.30 Prenos RL; 20.00 Poje P. Farina; 23.10 Orkester.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 8.30 Jutranje pesmi; 9.05 Zvočni trak; 10.05 in 11.30 Ura glasbe; 12.05 Kontrapunkt; 13.20

III. PROGRAM

10.00 Skladbe za klavičembalo; 10.20 Čajkovski: Kvartet, op. 30; 10.55 Brucknerjeve simfonije; 12.20 Glasunov, Balet op. 67; 13.10 Pianistka G. Lanni. 14.30 Iz Borodinovega «Kneza Igorja»; 15.30 Plošče resne glasbe; 17.15 Rouselova simf. št. 3; 18.15 Lahka glasba; 19.15 Koncert; 21.00 Strauss sova odrska glasba; 22.30 Prejeli smo.

FILODIFUZIJA

8.45 Vivaldi in Sostakovič; 13.10 Rimski-Korsakov; 13.30 Skladbe M. Peragalli; (Lahka glasba); 8.30 Glasba z vsega sveta; 10.00 Jazz, povepke, orkestri, solisti.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 11.00, 14.00, 20.30 Poročila.

IVAN REGENT: SPOMINI

88.

Njegovega mnenja o socialnodemokratski stranki mi ni treba pojasnjevati posebej, ker je to storil sam večkrat, predvsem pa v svojem predavanju in tržaškem ljudskem odru 20. aprila 1918. leta, ki je imelo naslov «Očiščenje in pomlajenje». O tem predavanju bi rad nekaj povedal, čeprav se ga nisem udeležil, ker sem bil pri vojakih. Prečital sem ga v listu Naprej, ki mi ga je redno pošiljala tedanja urednica lista Alojzija Stebi. Nekateri Cankarjeve trditve v navedenem predavanju, ki so bile menda tako všeč tržaškim narodnjakom, po mojem niso ustrezale in ne ustrezajo stvarnosti. Zato se ne morem strinjati z vsem, kar je Cankar na tem predavanju povedal, dasi je povedal zelo mnogo dobrega in pravičnega.

Jugoslovanska socialnodemokratska stranka v Avstriji je bila res stranka delavcev in res je, da v času tega Cankarjevega predavanja se ni bila tako množična, kakor bi bilo treba in kakor je zaslužila, ni pa res, da je bila sekta ali pa nekako združene strokovnih organizacij. Imela je svoje na stežaj odprte organizacije, razmeroma šibke sicer in splošna tudi redke, toda vendarle svoje, socialistu in socialističnemu intelektualcu dostopne organizacije. Naslanjala se je na delavske strokovne organizacije (sindikate), to drži, vendar mislim, da je bilo to prav. Neki je pač morala imeti ali vsaj iskati določeno zaslombo. Ni čuda, da se je naslanjala na delavske organizacije, se pravi na napredni del delavskega razreda in objektivno na najnaprednejši del naroda. Sicer pa je bila celo po imenu Socialnodemokratska delavska stranka. Noben strokovno organizirani delavec ni bil prikljen niti obvezan, da bi se organiziral tudi v socialnodemokratski stranki. V Trstu, kjer je bilo Cankarjevo predavanje, na vsem Primorskem, v Istri in mislim tudi drugod, so bili člani strokovnih organizacij tudi taki slovenski, italijanski in nemški delavci, ki niso bili socialisti, ki pa so se zavedali, da morejo le tako združeni uspešno braniti tudi svoje dostojanstvo. Strokovne organizacije v Avstriji niso bile ločene ali razdeljene po narodnosti. Tako stvarnost, ki so jo narekemale potrebe in razmere, so morale upoštevati vse avstrijske socialnodemokratske stranke. Vsi nekeje so morali biti delavci tudi organizacijsko mednarodno enotni. To je bila in ostane realna nujnost proletariata v vsaki deželi.

Od vsega začetka svojega obstoja, od avgusta 1896. leta dalje, si je stranka bolj ali manj uspešno prizadevala povedati in objasniti svoje mnenje o vseh vprašanjih, ki so zadevala delavstvo in narod, zlasti o takih, ki so mogla pospeševati ali zavirati razvoj socialističnega gibanja med Slovence. Med takša vprašanja je prav gotovo spadalo tudi narodno praskanje. Moremo se vprašati, ali je stranka vedno zavzela pravilno stališče do tega ali do kakega drugega vprašanja, ali pa je zavzela napačno, nikakor pa je ne moremo bi obtoževati. Tako menim, da ni bilo prav in tudi danes ne bi bilo prav trditi, kakor je trdil Cankar na predavanju leta 1918 v Trstu, da socialnodemokratska stranka ni videla naroda in da narod ni videl stranke. Prav tako ni bila na mestu druga Cankarjeva trditev na istem predavanju, da se delavci niso zanimali za prav nič drugega kot za svojo krušno stvar. Nerazumljiva pa se mi zdi Cankarjeva trditev na istem predavanju, da delavci niso prijateljsko pozdravljali intelektualcev, ki so tam med 1905. in 1907. letom začeli vstopati v stranko.

Kako je bilo mogoče, da je prišel Cankar na dan s takimi trditvami prav v Trstu, kjer je priredil ljudski oder vsako leto vrsto bogato obiskanih in izredno dobrih predavanj in kjer je sam predaval večkrat v presledkih enega leta in vedno o kulturni tematiki? Intelektualci so imeli od leta 1905 naprej prelepo priliko in možnost udeleževati se vsaj v prostornem društvu ljudski oder in pomagati delavcem, ki so z mukami urejali knjižnico in čitalnico in izposojali knjige; kjer smo si belili glave, kako in kje bi dobili predavatelje za ljudski oder; kjer so delavci komaj čakali na kak dialog s predavatelji!

Med prvo svetovno vojno je bilo morda res nekoliko drugače. Delavci so bili na fronti, ni jih bilo doma. V času Cankarjevega predavanja «Očiščenje in pomlajenje» je bil predsednik Ljudskega odra dr. Josip Ferfolja, tajnik je bil učitelj Ferdo Kleinmayr, v odboru pa je bila, če se ne motim, tudi kaksna učiteljica. Ze v letih 1913 in 1914 so začeli prihajati v društvo ljudski oder slovenski učitelji, zato je precej naravno, da so med vojno zasedli mesta odbornikov, kajti večina delavcev je šla pod orožje.

Cankar je vedel prav dobro, da si mora vsakdo vodilno mesto v delavski stranki šele priboriti s svojim znanjem in s svojim marljivim delom. Biti intelektualce samo po sebi ni še nobenemu zagotavljalo vodilnega mesta v stranki. Hkrati ne verjamem, da si je Cankar mislil, da sta učenje v šolskih klopih ali akademski titel, dasi je oboje zelo pomembno, že sama po sebi zadostno sprejelo za voditelje stranke. Saj se je smejal, kadar je slišal, da je kak intelektualec staval določene pogoje za sprejem v stranko. Zato sem se navedenim Cankarjevim trditvam na njegovem zadnjem tržaškem predavanju čudil in se mi nikdar niso zdele in se mi tudi danes ne zdijo pravilne.

Poleg tega Jugoslovanski socialnodemokratski stranki v Avstriji — ki je bila pač taka, kakršne so bile vse socialnodemokratske stranke — po mojem, navzlic vsemu vendarle ne moremo očitati, da se ni zanimala za narodno vprašanje sploh, posebej še, da se ni zanimala za narodno vprašanje Slovencev. Saj je bila edina slovenska politična stranka, ki je imela svoj narodni program, a po Cankarjevih besedah edina, ki je zahtevala združeno Slovenijo. Celo njena resolucija tiivolke konference je bila daleč bolj radikalna od Krekove «majniške deklaracije». Moremo reči, da oboje ni bilo vredno piškavega oreha, toda bil je program, rezultat daljšega napora in razpravljanja, to je daljšega truda. In čeprav ni bil rezultat teh naporov prav nič spodbuden, moremo danes mirno trditi, da ni bil zamen.

Naj ob tej priliki povem, da so na Primorskem in v Trstu, kjer je Cankar 1918. leta predaval, do tedaj stopili v stranko trije slovenski izobraženci: dr. Josip Ferfolja v Trstu, dr. Anton Dermota in dr. Henrik Tuma pa v Gorici. V času Cankarjevega predavanja sta bila med njimi samo še dva aktivna, kajti dr. Dermota je 1914 leta umrl. Resnično aktiven v stranki, delaven kot publicist, kot organizator in kot propagandist na shodih pa je bil v resnici od 1908. leta le dr. Henrik Tuma, ki ni bil več mlad, dasi tudi on ni bil brez hrib. Na Kranjskem so bili aktivni, kolikor je meni znan, poleg Etbina Kristana (ki pa je bil leta 1914. odpotoval v Zdržene države Amerike) le še tle intelektualci: Anton Kristan v Ljubljani, profesor Lončar v Idriji, Albin Prepeluh ter Alojzija Stebi v Ljubljani. Drugih aktivnih intelektualcev v stranki tedaj ni bilo.

Vse meščanske stranke so vedno očitale Jugoslovanski socialnodemokratski stranki, da je tuje telo v narodu. Lahko ji očitamo, da je bila oportunistična, da ni bila revolucionarna, da je v določenih primerih zavzela napačno stališče, da je bila internacionalna itd., ne moremo pa ji očitati, da je bila protinarodna. Bila je protinacionalistična, ker je bila proti imperializmu in proti vojnu bujkanju. Zato ker je imela svoj poseben pogled na narodno vprašanje, ji še ne moremo očitati, da je bila protinarodna.

Zgodovina in proces nastajanja Jugoslovanske socialnodemokratske stranke v Avstriji sta morda težja od nastanka in zgodovine drugih socialnodemokratskih strank v Avstriji in drugod, pravim morda, kajti tudi razvoj drugih delavskih strank ni bil lažaden. Pri nas pa — majhen narod, s tedaj majhnim številom delavcev, večina katerih je živela še z eno nogo na deželi z vsi podeželsko miselnostjo. Pravi proletarijat je ob nastajanju Jugoslovanske socialnodemokratske stranke v Avstriji tudi sam šele nastajal. Stranka je bila tudi pri nas, kakor povsod, rezultat zgodovinskega razvoja. Zato je bila tedaj še nujno majhna in prav tako dolga leta ni imela v svojih vrstah razen Etbina Kristana nobenega drugega intelektualca.

(Nadaljevanje sledi)

HOROSKOP

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Pri-
ročnost, da se uveljavite v posli-
ni na delu. Novo srečanje s stari-
mi prijatelji.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Uspeli
boste le, če se boste primerno pri-
pravili. Dobili boste pismo ali spo-
ročilo.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.)
Mojno je, da urediti neko zadevo,
ki ste jo začeli že pred davnimi
dnevi. Ljubosumni boste.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Sre-
čanje, ki vam bi znalo prineseti
marljivega. Upoštevali vas
ne v novi družbi.

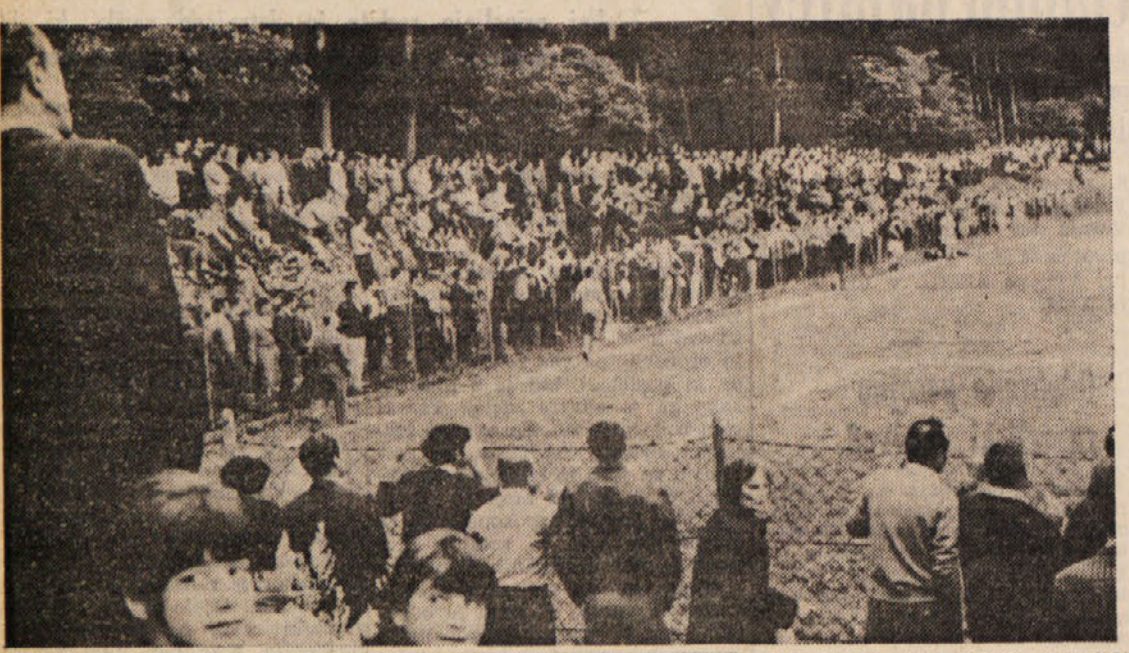
LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Vaše
sposobnosti bodo prišle do izraza,
toda od tega ne boste imeli dobic-
ka. Zanesite se na svoje.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Do-
segli boste cilj, ki ste si ga posta-
vili, vendar ne samo z lastnimi
močmi. Pazite na finančne zadeve.

ŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORTŠPORT

NOGOMET PRIJATELJSKO SREČANJE PLAVANJE ATLETIKA DVA PORAZA ITALIJE

V hudem naliu: Triestina-Vesna 10:0

Na slikah (od zgoraj navzdol): množica gledalcev ob robu igrišča; domačinka Erika Kosuta je izročila gostom darilo; konzorcij pridolavalcev vin tržaške občine; Enajsterica Vesne — Nevaren trenutek pred vrati domačinov.

TRIESTINA — VESNA 10:0 (2:0)

STRELOCI: Palma 3, Tumati in Giacomini 2, Pestrin, Sigarini in Ridolfi 1.

TRIESTINA: Colovatti (Chendi); Kuk (Pacca), Martinelli (Kuk); Del Piccolo, Capitano (Varnier); Varnier (Pestrin); Tumati, Giacomini, Sigarini, Palma, Ridolfi.

VESNA: Kocjančič (Cah); Graniero, Trejčak; Valentič, Pinotto, Sulčić, Tence, Bortolotti, Suzić, De Michele, Doljak.

Sodnik: Meloni. Srečanje med Triestino in Vesno v Nabresini je privlačilo nad 1500 gledalcev, ki so lahko videli ne le zadovoljivo igranje obeh enajsteric, ampak tudi skoraj ducat golov, ki so pa seveda (glede na razliko med obeh moštvi) zadeli v razliki med istega moštva. Kljub nesporazumu sil je domača Vesna nudila svojim nasprotnikom močan odpor. Borbenost in poštenost po seveda pred boljšo tehnično pripravljenostjo nasprotnikov nista bili dovolj uspešno zračno sredstvo. S srečanjem se je seveda bolje okoristilo tehnično vodstvo Triestina, ki je preskusilo vrsto svojih igralcev. Večina med njimi je preskus prestala zadovoljivo, žal pa je tekmo skvaril v drugem polčasu močan nali, ki ni bil dovolj dopušča dobrega nadzorstva nad žogo in je s tem seveda precej zmanjšal vrednost igre. Po zaključku tekme so se igralci in vodstvi obeh klubov zbrali v neki krajevni gostilni na skupni večerji. V imenu domačinov je goste pozdravil odbornik Vesne Dušan Kosuta, ki jim je tudi zaželel uspešen potek prvenstva. Odgovoril mu je trener Triestina Radio, ki se je gostiteljem v imenu svojih igralcev, zahvalil za tople sprejem.

Jugoslovanka Šegrt evropska rekorderka na 200 metrov prsno

V meddržavnem srečanju med Jugoslavijo in Češkoslovaško v Bratislavi je Jugoslovanka Mirjana Šegrt postavila nov evropski rekord na progi 200 m prsno s časom 2'10". Šegrtova je v prvem dnevu tega srečanja kot zadnja menjala štafete 4x100 m prosto preplavalala svojih 100 m v odličnem času 1'00".

Dva evropska rekorda vzhodnonemških plavalcev

WUPPERTAL, 18. — V okviru meddržavnega plavalnega srečanja med vzhodnonemško in švedsko reprezentanco je Vahodni Nemec Hans Fassnach postavil nov evropski rekord na progi 1.500 m prosto s časom 16'46". Ta čas je 6" boljši od dosedanjega kontinentalnega rekorda Sovjetske Belizita.

Na drugi 100 m metuljček pa je Vahodni Nemec Lutz Stocklasa postavil evropski rekord Sovjetske Gordejeva s časom 58".

Chorzow: Poljska-Italija (člani) 117:113 Na Reki: SFRJ-Italija (mladinke) 69:48

Gentile z državnim rekordom v troskoku 16,74 m letos šesti na svetu - Na Reki slabši rezultati mladink zaradi razmočene proge

Konec tedna je prinesel Italiji dva atletska poraza. Prvega so doživeli mladinke, ki so na Reki podlegli mladim Jugoslovankam, drugega pa članska vrsta, ki je v Chorzovu klonila po zelo izenačeni borbi reprezentanci Poljske. Kljub porazu so Italijani z izidom izredno zadovoljni. Dosegli so kar tri nove državne rekorde od katerih je dosegel Gentileja v troskoku tak, da z njim lahko v Mehiki tudi zmaga. Gentile je že v prvem dnevu dosegel rekorden skok v daljino s 7,91 m, v drugem dnevu pa je bil v troskoku še bolj in je dosegel značko 16,74 m. Dokažemo, da je sicer zaveza v vetrom. Poročila iz Chorzowa pravijo, da je skakalec pihal v hrbet močan veter. Deseterbojci, ki so tekmovali v skoku v daljino so na primer dosegli vrsto osebnih rekordov, slučaj (ali velkodušni sodnik?) pa je hotel, da prav med rekordnimi skokoma Gentileja in Poljske Stalmacha (8,11) veter ni bilo. Vse se sicer lahko zgodi, zaveza pa ostane vseeno nekoliko zavita v meglo.

Italijani so v nedeljo zmagači v tekni na 110 m z ovirami. Ototz pa je tekmoval pod svojim standardom in je dosegel 13". Očitno je italijanski rekorder tekel bolj za trening. Prvi je bil z odličnim skokom 209 cm tudi mladinec Schivo, Gentile pa je, kot že omenjeno, popopolnil zaesni ostalo konkurenco. V štafeti 4x400 m so Italijani izkoristili trenutno odlično formo in tudi pomoč Poljakov ter so za tri desetinke sekunde popravili državni rekord, ki jih sedaj postavja med boljše na svetu. Omembe vreden je nastop Italijanskih deseterbojcev. Poserina (zmagovalac s 6980 točkami), Rossetti (drugi) in Musulin (četrti) so vsi iz goriske pokrajine. Prva dva tekmujeja sicer že dolgo časa za družstva iz Milana in Rima, tretji pa je še član Goriziana.

ITALIJANI SO V NEDELJO ZMAGAČI V TEKNI NA 110 M Z OVIRAMI, OTOTZ PA JE TEKMOVAL POD SVOJIM STANDARDOM IN JE DOSEGEL 13".

ITALIJANI SO V NEDELJO ZMAGAČI V TEKNI NA 110 M Z OVIRAMI, OTOTZ PA JE TEKMOVAL POD SVOJIM STANDARDOM IN JE DOSEGEL 13".

ITALIJANI SO V NEDELJO ZMAGAČI V TEKNI NA 110 M Z OVIRAMI, OTOTZ PA JE TEKMOVAL POD SVOJIM STANDARDOM IN JE DOSEGEL 13".

ITALIJANI SO V NEDELJO ZMAGAČI V TEKNI NA 110 M Z OVIRAMI, OTOTZ PA JE TEKMOVAL POD SVOJIM STANDARDOM IN JE DOSEGEL 13".

ITALIJANI SO V NEDELJO ZMAGAČI V TEKNI NA 110 M Z OVIRAMI, OTOTZ PA JE TEKMOVAL POD SVOJIM STANDARDOM IN JE DOSEGEL 13".

ITALIJANI SO V NEDELJO ZMAGAČI V TEKNI NA 110 M Z OVIRAMI, OTOTZ PA JE TEKMOVAL POD SVOJIM STANDARDOM IN JE DOSEGEL 13".

ITALIJANI SO V NEDELJO ZMAGAČI V TEKNI NA 110 M Z OVIRAMI, OTOTZ PA JE TEKMOVAL POD SVOJIM STANDARDOM IN JE DOSEGEL 13".

ITALIJANI SO V NEDELJO ZMAGAČI V TEKNI NA 110 M Z OVIRAMI, OTOTZ PA JE TEKMOVAL POD SVOJIM STANDARDOM IN JE DOSEGEL 13".

ITALIJANI SO V NEDELJO ZMAGAČI V TEKNI NA 110 M Z OVIRAMI, OTOTZ PA JE TEKMOVAL POD SVOJIM STANDARDOM IN JE DOSEGEL 13".

ITALIJANI SO V NEDELJO ZMAGAČI V TEKNI NA 110 M Z OVIRAMI, OTOTZ PA JE TEKMOVAL POD SVOJIM STANDARDOM IN JE DOSEGEL 13".

ITALIJANI SO V NEDELJO ZMAGAČI V TEKNI NA 110 M Z OVIRAMI, OTOTZ PA JE TEKMOVAL POD SVOJIM STANDARDOM IN JE DOSEGEL 13".

ITALIJANI SO V NEDELJO ZMAGAČI V TEKNI NA 110 M Z OVIRAMI, OTOTZ PA JE TEKMOVAL POD SVOJIM STANDARDOM IN JE DOSEGEL 13".

ITALIJANI SO V NEDELJO ZMAGAČI V TEKNI NA 110 M Z OVIRAMI, OTOTZ PA JE TEKMOVAL POD SVOJIM STANDARDOM IN JE DOSEGEL 13".

ITALIJANI SO V NEDELJO ZMAGAČI V TEKNI NA 110 M Z OVIRAMI, OTOTZ PA JE TEKMOVAL POD SVOJIM STANDARDOM IN JE DOSEGEL 13".

ITALIJANI SO V NEDELJO ZMAGAČI V TEKNI NA 110 M Z OVIRAMI, OTOTZ PA JE TEKMOVAL POD SVOJIM STANDARDOM IN JE DOSEGEL 13".

ITALIJANI SO V NEDELJO ZMAGAČI V TEKNI NA 110 M Z OVIRAMI, OTOTZ PA JE TEKMOVAL POD SVOJIM STANDARDOM IN JE DOSEGEL 13".

ITALIJANI SO V NEDELJO ZMAGAČI V TEKNI NA 110 M Z OVIRAMI, OTOTZ PA JE TEKMOVAL POD SVOJIM STANDARDOM IN JE DOSEGEL 13".

ITALIJANI SO V NEDELJO ZMAGAČI V TEKNI NA 110 M Z OVIRAMI, OTOTZ PA JE TEKMOVAL POD SVOJIM STANDARDOM IN JE DOSEGEL 13".

ITALIJANI SO V NEDELJO ZMAGAČI V TEKNI NA 110 M Z OVIRAMI, OTOTZ PA JE TEKMOVAL POD SVOJIM STANDARDOM IN JE DOSEGEL 13".

ITALIJANI SO V NEDELJO ZMAGAČI V TEKNI NA 110 M Z OVIRAMI, OTOTZ PA JE TEKMOVAL POD SVOJIM STANDARDOM IN JE DOSEGEL 13".

ITALIJANI SO V NEDELJO ZMAGAČI V TEKNI NA 110 M Z OVIRAMI, OTOTZ PA JE TEKMOVAL POD SVOJIM STANDARDOM IN JE DOSEGEL 13".

ITALIJANI SO V NEDELJO ZMAGAČI V TEKNI NA 110 M Z OVIRAMI, OTOTZ PA JE TEKMOVAL POD SVOJIM STANDARDOM IN JE DOSEGEL 13".

ITALIJANI SO V NEDELJO ZMAGAČI V TEKNI NA 110 M Z OVIRAMI, OTOTZ PA JE TEKMOVAL POD SVOJIM STANDARDOM IN JE DOSEGEL 13".

ITALIJANI SO V NEDELJO ZMAGAČI V TEKNI NA 110 M Z OVIRAMI, OTOTZ PA JE TEKMOVAL POD SVOJIM STANDARDOM IN JE DOSEGEL 13".

ITALIJANI SO V NEDELJO ZMAGAČI V TEKNI NA 110 M Z OVIRAMI, OTOTZ PA JE TEKMOVAL POD SVOJIM STANDARDOM IN JE DOSEGEL 13".

ITALIJANI SO V NEDELJO ZMAGAČI V TEKNI NA 110 M Z OVIRAMI, OTOTZ PA JE TEKMOVAL POD SVOJIM STANDARDOM IN JE DOSEGEL 13".

ITALIJANI SO V NEDELJO ZMAGAČI V TEKNI NA 110 M Z OVIRAMI, OTOTZ PA JE TEKMOVAL POD SVOJIM STANDARDOM IN JE DOSEGEL 13".

ITALIJANI SO V NEDELJO ZMAGAČI V TEKNI NA 110 M Z OVIRAMI, OTOTZ PA JE TEKMOVAL POD SVOJIM STANDARDOM IN JE DOSEGEL 13".

ITALIJANI SO V NEDELJO ZMAGAČI V TEKNI NA 110 M Z OVIRAMI, OTOTZ PA JE TEKMOVAL POD SVOJIM STANDARDOM IN JE DOSEGEL 13".

ITALIJANI SO V NEDELJO ZMAGAČI V TEKNI NA 110 M Z OVIRAMI, OTOTZ PA JE TEKMOVAL POD SVOJIM STANDARDOM IN JE DOSEGEL 13".

ITALIJANI SO V NEDELJO ZMAGAČI V TEKNI NA 110 M Z OVIRAMI, OTOTZ PA JE TEKMOVAL POD SVOJIM STANDARDOM IN JE DOSEGEL 13".

General iz džungle

Toda udarna skupina muchachosov je kar naprej korakala proti finci. Ko je General došel približno tako daleč na odprt svet, ko bi potreboval približno toliko časa, da bi dospel do izhoda iz jase kot rursales, če bi svojo skupino obrnil, je velel svojim možem, naj se čelno postavijo v smeri rursalesov in svojimi kuni in rursalesi so skušali izvesti blesteko atako. Ker pa jih je oviralo zemljišče in dež, se napad tudi ni daleč razvil. Major je napad zaustavil in velel nekaj minut streljati na udarno skupino. Muchachosi so odgovorili z nekaj strelji in so nato po Generalovem ukazu stekli, ki se je neznansko bojito, v neurejeni gumi v jaso, ki je kot nekakšna cesta ležala med grmovjem. Zdal se je majorju zdelo, da je prišel čas, da zada uporni kom uničujoč udarec. Sledil je zbežani množici na jaso. Ta jasa je bila porasla s togo, ostro kratko travo. Zato zemlja ni bila tako razmeščena kot na odprtem svetu. Tako je policija lahko nekoliko hitreje galopirala. Muchachosi so bežali kot preganjani kuni in rursalesi so imeli veliko zadovoljstvo, ko so jih podili. Zadovaljstvo se je še povečalo, ker je nali pojenjal in so oblaki postali svetlejši. Obrnil se je k poročniku. »Poglejte tja, teniente, tam dalje spredaj na jasi je še ena večja gruča. Ko bomo dobili gručo na goso skupaj, bom ukazal usekati po njih z obema strojnima. Preklemano, boste videli, kako znata strojnici bruhati,

dobro je, če veste, kako se obneseta. Sodí ki vojaški znanosti. Pri begu nazaj je udarna skupina naletela na druge čete, ki so že davno prej dobile ukaz, naj se umaknejo v grmovje. Gruča na begu, ki se je povečala s temi četami, je štela zdaj kakih dvesto mož. Videti je bila kar precej zmedena in razumljivo je bilo, da so imeli rursalesi veselje pri zasledovanju tega bežečega krdeja. To je bilo prijetnejše kot seganati skup živino. Zakaj med bežičimi muchachosi so bili tudi številni konji, mule in osli, ki so jih prignali s seboj z monterji. Te splašene živali, ki so jih toliko z beži, da bi jih spravili v hitrejši dir, so vnesle v bežico množico takšno zmedo, da so morali dobro izurjeni rursalesi, ki so se bližali v takšnem redu, dobiti vtis, da se ta v popolni paniki bežeča množica ne bo nikoli več uredila. Toda major, ki je bil tako prepričan v zmago, ni opazil in videti je bilo, da tudi noben njegov vojak ni opazil, da je ta nepopisna zmeda služila samo enemu cilju, prikriti vojno ukano, ukano, ki si jo je bil izmislil General. Bežeča množica se je raztegnila po vsej širini široke ceste. Raztegnila se je tako daleč na obe strani, da sta se krili vlekli tik ob grmovju, ki je raslo na desno in levo ob jasi. Preganjani muchachosi so bili tako zmedeni, da so na krilih rinili v grmovje, da bi lahko hitreje bežali in si poiskali pristo pot, ki je niso mogli najti sredi množice. Za rursales je bil ta prizor nenavaden zabaven, ko so se muchachosi kot splašene mravlje spotikali in omahovali. Toda rursalesi niso opazili, da so se muchachosi, ki so se ob robu grmovja gnetli in stiskali, brž ko so se ločili od gruč, sključeno pogladi v grmovje, čedalje globlje prodirali vanj in med drevjem čakali, kdaj bodo prispeli rursalesi v isto višino z njimi. Brž ko so rursalesi prijezdili mimo, se vedno za bežečo množico, so se ti muchachosi, ki so se zmeraj držali grmovja, spet spazili nazaj proti finci. Ko so tako prehodili nekaj sto metrov v tej smeri, so se spet prikazali, prav na

robu jase. Zdal so bili rursalesom za hrbtom. Ko bi imel major opravka z izurjenimi vojaki kot nasprotniki ali z izkušeni revolucionarji pod vodstvom pametnih oficirjev, bi bil gotovo bolj previden. Verjetno sploh ne bi prijezdili na tisto jaso, ampak bi čakal upornike, ki bi naposled je morali priti na odprt svet. Toda ti ušvi in usrani Indijanci ne znajo samostojno misliti in zato potrebujejo tiranov in diktatorjev, ki namesto njih mislijo. In ker te usrane svinje ne znajo misliti, niso tudi sposobne delati načrtov. Zato le po njih, kar naravnost naprej! Samo možje iz prvih čet so razumeli, kaj namerava General. Ti so namreč silili, ko je razložil načrtu capitano. Toda čete, ki so bile dalje zadaj v krdeju, niso nič vedele o tem načrtu. Videle so samo beg in doživle, da so jih potegnili v ta beg. Upirale so se, a se niso mogle urediti zaradi močnih prednjih čet, ki so se zaletale vanje, in so bile tako skupaj z bežečo množico preganjane. Vsaki dve minuti so tulili: »Saj nimamo polnih hla! Ne bomo bežali! Na vojake! Hočemo njihove karabinke!« Neugodno za ves uspeh načrta je bilo to, da je bežeča množica naletela na zadnji dve četi s pohoda, na tisti četi, ki sta tvorili močno zaščitnico. To sta bili tisti dve četi, v katerih so bili Andreu in Coronel in še več drugih inteligentnejših muchachosov. Niti General niti Profesor niti poučeni capitane niso imeli ne časa ne priložnosti seznaniti zaščitnico z načrtom. Zakaj brž ko so prve skupine bežičih muchachosov zažele na novo došle čete, so te takoj začele divje tuliti: »Pasji sinovi, kaj bežite pred soldadosi in policijo. Mi smo uporniki. Tierra y Libertad! Po vojaških hlapcih in tiranih! Vse poklati. Zaslužili si bomo revolverje in karabinke. Podelali so se. Naprej!«

Muchachosi so si kot podivjani biki utrli pot skozi bežajočo množico in v nekaj minutah so se znašli na čelu, oddaljenem komaj petdeset metrov od rursalesov. Bitka se je začela kakih deset minut prezgodaj. Obe stranski skupini še nista mogli poistoestveno zasesti roba jase Na desetine muchachosov, ki so se ob straneh skupin zili v grmovje, se še ni zbralo in še niso bili dovolj močno obkrožili. Ko bi bila zaščitnica prišla samo četrta ure pomnožila ne bi bil ušei niti en sam rural. Zdal pa so bili rursalesi tisti, ki so bili v resnici zmedeni in preganjani. Muchachosi zadnjih čet so z mačetami v rokah ne da se menili za strele, kriče in tuleč planili na rursalese. Čelo te muchachosi, ki so imeli revolverje ali puške, niso trčili čisto da bi uporabili to orožje. To bi trajalo predolgo in bilo prenerodno. Sicer pa zna vsak smrkaec streljati s puško. To ni prav noben pogum. Mnogo bolj je in sočnej se da opraviti z mačetami. Muchachosi so bili tako razburjeni tako navdušeni in tako bojevit, da niso odvrli samo od vorov, ampak celo puške, kdor jo je imel. Vse to jih je oviralo v resničnem spopadu, kakršen jih je zdaj čaka. Med jezo so držali rursalesi karabinke, pripravljene na stro pokone opte na desno stegno. Treba jim ni bilo streljati drugega, kot dvigniti jih in začeti streljati. To so tudi pri skušali storiti, toda večina strelav je svisnila čez vrhove dreves. Potem je krčanje in rojenje naskakovalcev množico podivjanih muchachosov povzročilo, da so jezdec izgnali oblast nad konji. Zgodilo se je preveč nenadoma in nepričakovano. (Nadaljevanje sledi)